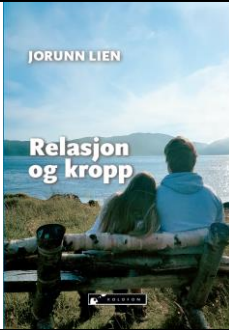

Relasjon og kropp

Relasjonsbegrepet i psykoanalyse, karakteranalyse og psykomotorisk fysioterapi – er integrasjon mulig? En dimensjonsanalyse

Jorunn Lien
 psykomotorisk fysioterapeut, karakteranalytiker,
 master i psykisk helsearbeid

Har relasjon betydning i fysioterapi?

Jorunn Lien, psykomotorisk fysioterapeut og karakteranalytiker -
 Betydning av relasjon i fysioterapi

Relasjon vs allianse

- **Relasjon:** psykoanalytisk/psykodynamisk begrep
- Noe mer enn fellesfaktorer
- Overføring-motoverføringsreaksjoner er sentralt
- Ubevisste indre relasjonsscenarier som overføres i terapi
- En intervensjon i seg selv

- **Allianse:** humanistisk-opplevelsesorientert tradisjon
- Gjensidighet mellom pasient og terapeut
- En del av fellesfaktorer. Ingen intervensjon

Jorunn Lien, psykomotorisk fysioterapeut og karakteranalytiker -
 Betydning av relasjon i fysioterapi

Fysioterapeuter ønsker mer kommunikasjonskompetanse

- Har ikke nødvendig kunnskap til å møte pasienter med sammensatte ryggsmarter (Synott et al., 2015).
- Pasient-terapeut-relasjonen viktigere enn teknikker (Øien et al, 2011)
- Hvordan kommunisere med krevende pasienter? (Potter et al., 2003; Øien et al, 2011).
- Udem (2017) beskriver møter med terapeuter uten reell empati, respekt og relasjonsforståelse. Hva skal til for å skape mening og endringsprosesser?

Jonas Lien, psykososial fysioterapeut og karaktèranalytiker -
Betydning av relasjon i fysioterapi

Klinisk vignett

- Kvinne 27 år:
  - Smarter, invaderende behandling hos flere fysioterapeuter og kiropraktorer
- Massasje, trening, manipulasjonsbehandling, triggerpunkt og dry needling
  - Besvimelser, kramper og dissosiasjon
- Relasjonell behandling
  - Historien om traumer og relasjonsvansker kommer etter hvert
  - Knytter smertesensitivisering til traumer, bekymringer, relasjonelle vansker
- Avdekker historie med:
  - Mobbing, vanskelig oppvekst, avvísninger, invaderende kjærester og voldtekt
- Reflekterer over:
  - Avvísninger, invaderende og ikke-relasjonelle terapeuter

Jonas Lien, psykososial fysioterapeut og karaktèranalytiker -
Betydning av relasjon i fysioterapi

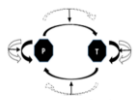

Den dyadiske systemmodellen

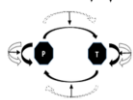
- Beebe og Lachmann (2002)
- Kommunikasjon og kroppslig samspill
  - Bevisst og ubevisst
  - Overføring- motoverføring
  - Gjensidig relasjon pasient (P)-terapeut (T)

EKSPLISITNNSHOLD
BEVISST
STREKTREK KARRATIV
KRYSSKOLELÆRING
→ "HVERKAR TVERVIST"
FANTASIER

IMPLISITNNSHOLD

→ PROXIMITET
→ ØKONOMISKE
LØSNING
REAKSJON
REINTEGRASJON
→ PROXIMITET
→ BYTTE
SPASIAL ORIENTERING
BEVING
SELVBERING
BEVING

Jonas Lien, psykososial fysioterapeut og karaktèranalytiker -
Betydning av relasjon i fysioterapi

Bakgrunn for undersøkelsen

- Mellommenneskelig samspill og terapi
  - Innebærer all tid bevisst og/eller ubevisst relasjon
- Begrepet *relasjon*
  - Relasjonsorientert karakteranalyse (psykoanalyse), relasjonell psykoanalyse, karakteranalyse og psykomotorisk fysioterapi (PMF)
- Psykoanalytisk/psykodynamisk perspektiv
  - Etymologisk, faglig og historisk
- Problemstilling
  - Hvordan kan relasjonsbegrepet forstås? Likheter og forskjeller? Mulig å integrere til nærmingene?

Jonas Lien, psykomotorisk fysioterapeut og karakteranalytiker -
Belysning av relasjon i fysioterapi

Metode

- Studium av seks utvalgte artikler
- Bohleber et al (2013; 2015)
  - Relasjonsbegreps historie, fenomenologi (klinisk tilnærming) og dimensjonsanalyse
- Dimensjonal analyse vektlagt
  - To meningsdimensjoner: *kropp og sinn* og *én-person- versus én-person/to-person/tredje-personfokus*

Jonas Lien, psykomotorisk fysioterapeut og karakteranalytiker -
Belysning av relasjon i fysioterapi

Resultater/funn

- Analysen tyder på en dualisme mellom kropp og sinn
- **Relasjonell psykoanalyse:** innreflekterer ikke den emosjonelle kroppen
- **PMF:** overveiende kroppslig, manualisert behandling – innreflekterer ikke det dynamisk ubevisste i relasjon (overføring – motoverføring, én-/to-/tredje-person-perspektivet)
- **Relasjonell psykoanalyse** og **karakteranalyse:** synes å være mer intersubjektivt orientert
- Integrasjon av versjoner av relasjonsbegrepet synes vanskelig.

Jonas Lien, psykomotorisk fysioterapeut og karakteranalytiker -
Belysning av relasjon i fysioterapi

Konklusjon og implikasjoner

- Reflektere videre over felles psykoanalytisk/psykodynamisk tilknytning og båndet mellom de ulike behandlingsretningene
- Vise hvor likt og ulikt relasjonsbegrepet kan oppfattes og beskrives.
- Relasjonsbegrepet i PMF og annen fysioterapi
  - Utvide det relasjonelle kunnskapsgrunnlaget
  - Forstå og utforske vanskelige og utfordrende terapeut-pasient-relasjoner på en annen måte enn tidligere
- Implementere relasjon som en viktig faktor i klinisk forskning

Jorunn Lien, psykososial fysiolog og karaktaranalytiker -
Skoleing, utdanning i fysiologi

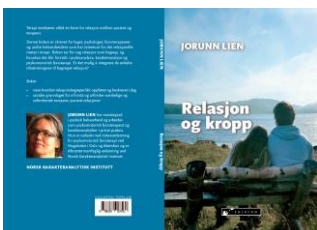

Les mer

Kolofon nettbokhandel

<http://bit.ly/2FKOTEC>

Tanum nettbokhandel

<http://bit.ly/2FISCCS>

Jorunn Lien, psykososial fysiolog og karaktaranalytiker -
Skoleing, utdanning i fysiologi
